

ఇ) పాఠ్యాంశాల వివరాలు

1వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

క్రమ సంఖ్య	ప్రధానాంశం	ప్రక్రియ	పాఠం వివరాలు
1	స్వేచ్ఛగా మాట్లాడడం	పరిచితమైన చిత్రాలు	<ul style="list-style-type: none"> పిల్లలకు పరిచయం ఉన్న సన్నివేశాలు / సంఘటనలకు సంబంధించిన చిత్రాలు, చిత్రకథలు. ఉదా: జంతువుల బొమ్మలతో కూడిన చిత్రకథలు, ఇల్లు, ఆరుబయట పిల్లలు ఆడుకొనే చిత్రం, గ్రామీణ నేపథ్యం ఉన్న చిత్రాలు, పిల్లల్ని బడికి తీసుకుపోయే చిత్రాలు, పాఠ్యాంశాలకు చెందిన కీలక పదాల చిత్రాలు.
2	సరళ పదాలు	గేయాలు, సంఘటనలు	<ul style="list-style-type: none"> జజ్జనకరి జనారే, ఒప్పులకుప్ప ఒయ్యారి భామ, ఎన్ని ఇత్తుల కాకరకాయ వంటి ప్రాచుర్యంలో ఉన్న బాలగేయాలు, సరళపదాలకు చెందిన అభినయ గేయాలు, సంఘటనలు / సన్నివేశాలు.
3	గుణింత పదాలు	సన్నివేశాలు, అభినయ గేయం, కథలు, చిత్రకథలు	<ul style="list-style-type: none"> కూరగాయలు, ఆకుకూరలు, జంతువులు, ఆటలు, పిల్లల వస్తువులు, మొదలగు వాటికి సంబంధించిన గేయాలు / సన్నివేశాలు.
4	పొడుపు కథలు (భాషాభిరుచి సృజనాత్మకత)	పొడుపు కథలు	<ul style="list-style-type: none"> పిల్లలకు పరిచయం ఉన్న అంశాలకు సంబంధించిన పొడుపు కథలు. ఉదా : నాలుక, చెప్పలు, చుక్కలు, తేనెతెట్టె, చందమామ, ఇంద్రధనుస్సు, ఉత్తరం మొదలగునవి.
5	చదువు - ఆనందించు (భాషాభిరుచి)	చిత్ర కథలు	<ul style="list-style-type: none"> భాషాభిరుచి కొరకు జంతువులు, దైనందిన జీవిత సన్నివేశాలు, పొడుపు కథలు మొదలగు వాటికి సంబంధించిన చిత్రకథలు (ఉదా: చీమ - పడవ, కోతి - పటాకులు)

2వ తరగతి - ప్రథమ భాష - తెలుగు పాఠాల వివరాలు

క్రమ సంఖ్య	ప్రధానాంశం	ప్రక్రియ	పాఠం వివరాలు
1	సంసిద్ధత పాఠాలు (స్వేచ్ఛగా మాట్లాడటం), వర్ణమాల పునశ్చరణ	చిత్రకథలు, వర్ణమాల	సమయస్ఫూర్తి, పర్యావరణం, హాస్యం, ఉపకారం మొదలగు ఇతివృత్తాలకు చెందిన చిత్రకథలు. వర్ణమాల ఆధారంగా పదాలు చదువడం, రాయడం గురించి అభ్యాసం.
2	వర్ణమాల, గుణింతాలు పునశ్చరణ	తెలంగాణ సంస్కృతి పండుగలకు సంబంధించిన ప్రాచుర్యంలోని గేయాలు	బతుకమ్మ పండుగకు సంబంధించి పూలు ఏరడం, బతుకమ్మను పేర్చడం, బతుకమ్మను ఆడడం, బతుకమ్మను ఎత్తడం, అనపడం (నిమజ్జనం) మొదలగు ఘట్టాలకు సంబంధించిన బతుకమ్మ పాటలు.
3	ఒత్తులు (ద్విత్వాలు) పరిచయం	అభినయ గేయాలు, బాలగేయాలు,	అల్లో నేరేడల్లో, పొట్టేలు కన్న తల్లి గొర్రే గొర్రే, తానె తందాన తానె, కలకలా ఉడికేది కాకరకాయ, చెమ్మచెక్క, చారడేసి మొగ్గ, వేములు పూచే వేముల కాచే ఓ లచ్చా గుమ్మడి, కాళ్ళాగజ్జా కంకాళమ్మ మొదలగు ప్రాచుర్యంలోని అభినయ గేయాలు.
4	సంయుక్త, సంశ్లేష పదాలు పరిచయం	చిన్న వ్యాసం	తెలంగాణ రాష్ట్రం - అవరతణ
5	పొడుపు కథల పునశ్చరణ	సంభాషణ రూపంలోని కథ	పిల్లల తెలివి తేటలను ప్రదర్శించే కథ
6	సహకారం, భాషాభివృద్ధి	చిత్రకథ	ఆపదలో సహాయపడడం అనే ఇతివృత్తం ఆధారంగా జంతువుల కథ.
7	విలువలు (అబద్ధాలు ఆడకూడదు)	గేయకథ	నాయినా పులి వచ్చే (గేయకథ)
8	సంస్కృతి(తెలుగు నెలలు)	సంభాషణ	తెలుగు నెలల గురించి వివరించే సంభాషణ (తాతయ్య - పిల్లల మధ్య)
9	భాషాభిరుచి సంస్కృతి	శతక పద్యాలు	కృష్ణ శతకం నుండి 8 పద్యాలు
10	చదువండి-ఆనందించండి (భాషాభిరుచి - విలువలు)	చిత్రకథలు, హాస్యకథలు, కథ	పిట్ట - పతంగి, కుందేలు - కోతి స్నేహం, పిల్లల ఆటలు, పరమానందయ్య శిష్యులకు సంబంధించిన చిత్రకథలు, హాస్యకథలు, కథలు.

ఇ) పాఠ్యాంశాల వివరాలు
(ప్రథమ భాష)

3వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

క్రమ సంఖ్య	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	పాఠం	రిమార్కులు / వ్యాకరణాంశాలు
1	సంసిద్ధత పాఠాలు (కనీస సామర్థ్యాల సాధన)	చిత్రాలు	<ul style="list-style-type: none"> పిల్లలకు పరిచితమైన సన్నివేశ చిత్రాలు - వాటి ఆధారంగా చదువడం - రాయడం వంటి కనీస సామర్థ్యాల సాధనకు అభ్యాసాలు. ఉదా: ఇల్లు, పొలం, ఊరేగింపు, బడితోట, ఇంటి నిర్మాణం, అడవి, దుకాణం, అంగడి, చలికాలం, వానకాలం మొదలగు వాటికి చెందిన చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> వీటిని జూన్, జూలై మాసాల్లో నిర్వహించడం, రాయడం చేయగలిగేలా అభ్యాసం కల్పించాలి.
2	పర్యావరణం	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> పరిచితమైన పర్యావరణ గేయం. ఉదా: వానల్లు కురవాలె వానదేవుడా! 	<ul style="list-style-type: none"> వర్ణమాల ఆధారిత పదజాలంపై అభ్యాసం కల్పించాలి. అట్లాగే భాషా సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు కల్పించాలి.
3	ఇతిహాస కథ	కథ	<ul style="list-style-type: none"> మహాభారతంలోని భీముని కథ. ఉదా: బాలభీముడు. 	
4	సంస్కృతి/విలువలు	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> తల్లి / తండ్రులకు సంబంధించిన బాలగేయం. ఉదా: వేముగంటి నరసింహా చార్యులు రాసిన బాలగేయాల నుండి. ఉదా: 'అమ్మ' గురించిన గేయం 	
5	మన సంస్కృతి	సంభాషణ	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణలో జరుపుకునే పండుగుల గురించి పిల్లలు టీచరు మధ్య సంభాషణ. ఉదా: ఉగాది, శ్రీరామనవమి, దసరా, దీపావళి, వినాయక చవితి, రంజాన్, మొహరం, క్రీస్మస్, తీజ్ (గిరిజన పండుగ) 	<ul style="list-style-type: none"> అచ్చులు పరిచయం, హల్లులు పరిచయం, అల్పప్రాణ అక్షరాలు పరిచయం, మహాప్రాణ అక్షరాలు పరిచయం
6	హాస్యం	కథ	<ul style="list-style-type: none"> అక్బర్ బీర్బల్ కథల నుండి ఉదా: కాకుల లెక్క. 	<ul style="list-style-type: none"> శ్రాస్య అక్షరాలు పరిచయం, దీర్ఘ అక్షరాలు పరిచయం
7	భూతదయ	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> భూపాల్ రాసిన బాలగేయాలు నుండి ఉదా: లేగదూడ 	<ul style="list-style-type: none"> ద్విత్యాక్షరాలు పరిచయం సంయుక్తాక్షరాలు పరిచయం

క్రమ సంఖ్య	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	పాఠం	రిమార్కులు / వ్యాకరణాంశాలు
8	తెలంగాణలోని దర్శనీయ స్థలాలు	వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> లక్కవరం, కుంటాల, నాగార్జున సాగర్లోని దర్శనీయ స్థలాల గురించి వివరణ. 	సంయుక్త, సంక్షేప అక్షరాలు, పదాలు
9	హాస్యం	గేయకథ	<ul style="list-style-type: none"> ఈగ పేరు మరచిపోవడం కథ 	<ul style="list-style-type: none"> ముందు కవర్ పేజీలో సామర్థ్యాలకు చెందిన లోగోలు ఉండాలి.
10	ప్రకృతి పరిశీలన	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> భూపాల్ రాసిన బాలగేయాల నుండి ఉదా: ఏమేమి చూడాలి, ఏమి చూడాలి. 	<ul style="list-style-type: none"> వెనుక కవర్ పేజీలో కపిలవాయి లింగమూర్తి రాసిన పిల్లలకు సంబంధించిన బాలగేయం ఉండాలి.
11	విలువలు	శతక పద్యాలు	<ul style="list-style-type: none"> వేమన శతకం నుండి 8 పద్యాలు 	<ul style="list-style-type: none"> పాఠాలు పూర్తి అయిన తర్వాత పదాలు - అర్థాలు వట్టిక ఇవ్వాలి. ప్రతి పాఠం చివర విద్యార్థుల స్వీయ మూల్యాంకనం కొరకు నేనివి చేయగలనా! అభ్యాసాన్ని ఒక సూక్తిని ఇవ్వాలి. ప్రతి పాఠంలో భాషా సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి. ప్రతి పాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టు పని ఉండాలి.
12	సంస్కృతి	వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణ రాష్ట్ర చిహ్నాలు 	
13	పర్యావరణం	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి రాసిన బాలగేయం. ఉదా: అదిగదిగో తోటతల్లి. 	
14	స్ఫూర్తి	వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> గాంధీజీ జీవితంలోని పిల్లలకు స్ఫూర్తినిచ్చే సంఘటన. 	
15	సృజనాత్మకత, కాల্পనికత	కాల্পనిక కథ	<ul style="list-style-type: none"> అవసరమైన వాటిని కోరుకోవడం. ఉదా: చెట్టు తాను నడవాలనుకోవడం. 	
16	భాషాభిరుచి, పఠనాభిలాష, “చదువు - ఆనందించు”	కథలు, గేయాలు	<ul style="list-style-type: none"> భూతదయ, పర్యావరణం, పిల్లల ఆసక్తులు - నైపుణ్యాలు, హాస్యం మొదలగు వాటికి చెందిన కథ, గేయాలు, చిత్రకథలు. 	

4వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

క్రమ సంఖ్య	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	పాఠం	రిమార్కులు / వ్యాకరణాంశాలు
1	సంసిద్ధత పాఠాలు (కనీస సామర్థ్యాల సాధన)	చిత్రాలు	<ul style="list-style-type: none"> పిల్లలకు పరిచితమైన సన్నివేశ చిత్రాలు - వాటి ఆధారంగా చదువడం - రాయడం వంటి కనీస సామర్థ్యాల సాధనకు అభ్యాసాలు. ఉదా: విహారయాత్ర ఇతివృత్తం ఆధారంగా చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> వీటిని జూన్, జూలై మాసాలల్లో నిర్వహించడం ద్వారా పిల్లలందరు చదువడం, రాయడం, చేయగలిగేలా అభ్యాసం కల్పించాలి.
2	సంస్కృతి	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణ గొప్పతనాన్ని తెలిపేలా గేయం (తెలంగాణ వైభవం) 	వ్యాకరణాంశాలు <ul style="list-style-type: none"> అచ్చులు, హల్లులు, ద్విత్వాక్షర పదాలు, సంయుక్తాక్షర పదాలు, అల్పప్రాణ, మహాప్రాణ అక్షరాల పునఃశ్చరణ
3	హాస్యం	కథ	<ul style="list-style-type: none"> పరమానంద శిష్యుల కథ నుండి ఉదా: నదిని దాటినప్పుడు లెక్కబెట్టుకోవడం 	
4	సంస్కృతీ, సంప్రదాయాలు	వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణ పండుగలు - వినాయక చవితి పండుగ గురించి 	<ul style="list-style-type: none"> ఉభయాక్షరాల పరిచయం చే జే ఊలు పరిచయం
5	శ్రమ పట్ల గౌరవం	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> రావెళ్ళ వెంకట రామారావు చైతన్య స్రవంతి నుండి ఉదా: 'పంట సిరులు' గేయం 	<ul style="list-style-type: none"> నామవాచకం పరిచయం సర్వనామం - పరిచయం
6	దేశభక్తి	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> గురజాడ అప్పారావు రాసిన దేశమును ప్రేమించుమన్న గేయం 	<ul style="list-style-type: none"> క్రియ పరిచయం విశ్లేషణ పరిచయం
7	పరావ్యరణ పరిరక్షణ	కథనం	<ul style="list-style-type: none"> ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని తగ్గించడం గురించి కథ 	<ul style="list-style-type: none"> అవ్యయం పరిచయం వాక్యాంత బిందువు (ఫుల్ స్టాప్ లు)
8	కళలు - కళకారులు	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> నటరాజ రామకృష్ణ, కాపు రాజయ్య, కొండపల్లి శేషగిరిరావు, మిద్దె రాములు మొదలగువారి గురించిన గేయం 	<ul style="list-style-type: none"> స్వల్ప విరామ చిహ్నం (కామా (,))

క్రమ సంఖ్య	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	పాఠం	రిమార్కులు / వ్యాకరణాంశాలు
9	నైతిక విలువలు	శతక పద్యాలు	• సుమతీ శతకంలోని 8 పద్యాలు	<ul style="list-style-type: none"> • ప్రశ్నార్థక చిహ్నం (?) • ఆశ్చర్యార్థక చిహ్నం (!) రిమార్కులు <ul style="list-style-type: none"> • ముందు కవర్ పేజీలోపల 'బుతువులు' గేయం ఉండాలె • వెనక కవర్ పేజీలోపల తెలుగు తిథులు 'సంభాషణ' ఉండాలె • పాఠాలు పూర్తి అయిన తర్వాత పదాలు - అర్థాలు పట్టిక ఉండాలె • ప్రతిపాఠం చివర విద్యార్థుల స్వీయ మూల్యాంకనం కొరకు "నేనివి చేయగలనా" అభ్యాసాన్ని ఉండాలె అట్లాగే ఒక సూక్తి ఉండాలె. • ప్రతిపాఠంలో భాషాసామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలె • ప్రతిపాఠంలో ప్రాజెక్టు పని ఇవ్వాలి.
10	సంస్కృతి, దర్శనీయ స్థలాలు	ఆత్మకథ	• గోదావరి నది పరీవాహక ప్రాంతంలోని దర్శనీయ స్థలాల గురించి గోదావరి ఆత్మకథ	
11	భాషాభిరుచి	గేయకథ	• దాశరథి కృష్ణమాచార్య రాసిన గేయకథ. ఉదా: ఎలుక విందు	
12	పిల్లల స్వభావం	కథ	• NBT కథల నుండి 'బొమ్మ గుర్రం' కథ	
13	సామాజిక స్పృహ	కథనం	• లేఖ గురించి వివరాలు తెలిపేలా కథనం	
14	ప్రకృతి పర్యావరణం	గేయం	• చెట్ల గొప్పతనం తెలిపేలా గేయం	
15	విలువ	కథ	• పరోపకారం గురించి ఒక బాలిక చేసిన 'సాహస' కథ	
16	భాషాభిరుచి, పఠనాభిలాష, చదువు ఆనందించు	కథ - గేయం, వ్యాసం	• పిల్లల ఆసక్తులు తెలిపే గేయం, సంస్కృతి, ముస్లింల పండుగ, ఇతిహాస కథ (భారతం నుండి)	

పిల్లలతో సంభాషణ

సంభాషణల ద్వారా ఉపాధ్యాయుడు పిల్లవాడి మనస్సు లోతుల్లోకి వెళ్ళగలడు. దానితో పాటే వాడి భాషాలోపాలను కూడా పసిగట్టగలడు. రోజూ పిల్లవాడితో ఉపాధ్యాయుడు మాట్లాడుతూ ఉండడంవల్ల వాడి భాషాజ్ఞానం పెరుగుతుంది. తమ అభిప్రాయాలను క్రమబద్ధంగా వ్యక్తీకరించే శక్తిని పొందుతుంటాడు. అలాగే భాష ద్వారా సంస్కారవంతమైన జీవితాన్ని నాగరికమైన ప్రవృత్తిని నేర్చుకుంటూ ఉంటాడు.

- గిజుభాయి

5వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

క్రమ సంఖ్య	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	పాఠం	రిమార్కులు / వ్యాకరణాంశాలు
1	సంసిద్ధత పాఠాలు (కనీస సామర్థ్యాల సాధన)	సన్నివేశ చిత్రాలు	<ul style="list-style-type: none"> పిల్లలకు పరిచితమైన సన్నివేశ చిత్రాలు - వాటి ఆధారంగా చదువడం - రాయడంవంటి కనీస సామర్థ్యాల సాధనకు అభ్యాసాలు. ఉదా: ఆటలాడడం, కూరగాయలు అమ్మడం, చెట్లు పక్షి గూళ్ళు, నీటిని వృథాకాకుండా చూడడం, భూతదయ, వృద్ధులకు సహాయం చేయడం మొదలగు వాటి ఆధారంగా చిత్రాలు, సన్నివేశాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> వీటిని జూన్, జూలై మాసాల్లో నిర్వహించడం ద్వారా పిల్లలందరు చదువడం, రాయడం చేయగలిగేలా అభ్యాసం కల్పించాలి.
2	దేశభక్తి	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> జాతీయ జెండాకు సంబంధించిన గేయం - శేషం లక్ష్మీనారాయణాచార్య రాసిన “స్వరభారతి - భక్తి - దేశభక్తి” గేయ సంకలనంలోని “శాంతి సహనం సత్యరూపమా” అనే గేయం. 	<p>వ్యాకరణాంశాలు</p> <ul style="list-style-type: none"> నామవాచకం, సర్వనామం, విశేషణం, క్రియల పునశ్చరణ. భూతకాలం పరిచయం
3	దర్శనీయ స్థలం సంస్కృతి	వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణలోని ప్రముఖ పుణ్యక్షేత్రం యాదగిరి గుట్ట గురించిన పాఠం 	<ul style="list-style-type: none"> వర్తమాన కాలం పరిచయం భవిష్యత్ కాలం పరిచయం
4	దర్శనీయ స్థలం చరిత్రం	డైరీ	<ul style="list-style-type: none"> హైదరాబాద్ లోని సాలార్ జంక్ మ్యూజియం సందర్శన ఆధారంగా డైరీ రూపంలోని పాఠం 	<ul style="list-style-type: none"> సమాపకక్రియా పదాలు పరిచయం అసమాపక క్రియా పదాలు పరిచయం
5	హాస్యం, మానవ స్వభావం	కథ	<ul style="list-style-type: none"> పిసినారికి సంబంధించిన హాస్యకథ 	<ul style="list-style-type: none"> కర్త, కర్మ పరిచయం క్రియా రహితవాక్యాలు పరిచయం విభక్తుల పరిచయం
6	పర్యావరణం - సంస్కృతి	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> చెరువు గొప్పదనాన్ని తెల్పే గేయం. 	<ul style="list-style-type: none"> రిమార్కులు
7	సంస్కృతి	వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణలో జరుపుకొనే ప్రముఖ పండుగ. ఉదా: బోనాలు 	<ul style="list-style-type: none"> ముందు కవర్ పేజీలోపల వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి గురించి రాసిన గేయం ఉండాలి.
8	నైతిక విలువలు	నీతి పద్యాలు	<ul style="list-style-type: none"> మహాభారతంలోని 8 నీతి పద్యాలు 	<ul style="list-style-type: none"> వెనుక కవర్ పేజీలోపల “ప్రతిజ్ఞ” రాసిన పైడిమర్రి వేంకట సుబ్బారావు గురించి ఉండాలి.
9	వికలాంగుల ఆత్మవిశ్వాసం వారి పట్ల సున్నితత్వం	లేఖ	<ul style="list-style-type: none"> వికలాంగులు ఆత్మవిశ్వాసంతో వ్యవహరించే తీరు గురించి వివరించడం, వారి పట్ల సున్నితత్వం, వారిని అభినందించేలా లేఖ రూపంలో పాఠం. 	

క్రమ సంఖ్య	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	పాఠం	రిమార్కులు / వ్యాకరణాంశాలు
10	స్ఫూర్తి, తెలంగాణ చరిత్ర	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణ పోరాట యోధురాలు చిట్టాల బలమ్మ గురించి గేయం. 	<ul style="list-style-type: none"> పాఠాలు పూర్తియిన తర్వాత “పదాలు - అర్థాలు” పట్టిక ఉండాలి. ప్రతి పాఠం విద్యార్థుల స్వీయ మూల్యాంకనం కొరకు “నేనివి చేయగలనా!” అభ్యాసాన్ని చేర్చాలి. అట్లాగే ఒక సూక్తి ఉండాలి. ప్రతిపాఠంలో భాషా సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి. ప్రతిపాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టు పని ఉండాలి.
11	పర్యావరణ స్పృహ, సంస్కృతి	సంభాషణ	<ul style="list-style-type: none"> నీరు, విద్యుత్తు మొదలగు వాటిని వృధాచేయకూడదని తెలిపే సందేశం. 	
12	శ్రమ సౌందర్యం	వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> వరిపండించే విధానం, దానిలో దాగి ఉన్న శ్రమను గౌరవించడం మొదలగు వివరాలు తెలిపే వ్యాసం. 	
13	పిల్లల స్వభావం	కథ	<ul style="list-style-type: none"> NBT పుస్తకాల నుండి పిల్లల ఆసక్తులను, స్వభావాలను తెలిపే ఒక కథ. ఉదా: “గోపి డప్పు” కథ 	
14	సామాజిక స్పృహ	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> ఏది మంచి, ఏది చెడు? అనే విచక్షణా జ్ఞానాన్ని పెంచే సరళమైన గేయం. ఉదా: మామిండ్ల రామాగౌడ్ రాసిన “కవితా సుధాలహరి” నుండి “దొడ్డదార నుడవగనే గ్రుడ్డిగా నమ్ముచును” అనే గేయం. 	
15	పర్యావరణం	స్వగతం	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణలోని ప్రముఖ చెట్టు గురించి స్వగతం. ఉదా: చింతచెట్టు 	
16	చదువు - ఆనందించు (సంస్కృతి)	గేయం, కథనం, వ్యాసం, డైరీ.	<ul style="list-style-type: none"> తెలుగు సంవత్సరాలు, హైదరాబాద్ గురించి, క్రీస్మస్ పండుగ, జడకొప్పు కోలాటం మొదలగునవి. 	

రాయడం బోధించడం ఏ వయస్సులో ఎప్పుడు మొదలుపెట్టాలన్న నిర్ణయం తీసుకోవలసింది ఉపాధ్యాయుడే. తాను బోధిస్తున్న పిల్లల సామర్థ్యాల కనుగుణంగా ఈ నిర్ణయం ఉండాలి.

- ప్రొ|| కృష్ణకుమార్, ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం

ఈ) పాఠ్యాంశాల వివరాలు

6వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	దేశభక్తి/శ్రమ గౌరవం	గేయం	శేషం లక్ష్మీనారాయణాచార్య	శేషం లక్ష్మీనారాయణాచార్య రాసిన 'స్వరభారతి' గేయం సంకలనం నుండి అభినందన గేయం.	<p style="text-align: center;">వ్యాకరణాంశాలు</p> <p>అ) వర్ణమాల</p> <p>i) అచ్చులు</p> <ul style="list-style-type: none"> • ప్రాస్వాలు • దీర్ఘాలు <p>ii) హల్లులు</p> <ul style="list-style-type: none"> • పరుషాలు • సరళాలు • మహాప్రాణాలు • అనునాసికాలు • అంతస్థాలు • ఊష్మాలు • ప్రాస్వాలు • ఉభయాక్షరాలు <p>ఆ) లింగములు</p> <p>i) స్త్రీ లింగం ii) పుంలింగం</p> <p>iii) నపుంసక లింగం</p> <p>ఇ) విభక్తులు</p> <p>ఈ) భాషాభాగాలు - అవ్యయం</p> <p>ఉ) సంధి</p> <ul style="list-style-type: none"> • సంధి పదాలను విడదీసి రాయడం • సంధిపదాలను కలిపి రాయడం <p>ఊ) సమాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> • ద్వంద్వ సమాసం
2.	నైతిక విలువలు	కథ	చిన్నయ సూరి (మూలం)	చిన్నయ సూరి తెలుగులోకి అనువదించిన మిత్రలాభం నుండి తీసుకున్న 'స్నేహబంధం' కథ.	
3.	ప్రకృతి చిత్రణ	ఖండ కావ్యం	పల్లా దుర్గయ్య	పల్లా దుర్గయ్య రాసిన 'పాలవెల్లి' అనే ఖండకావ్యం నుండి 'వర్షం' అనే ఖండిక.	
4.	చరిత్ర - సంస్కృతి	లేఖ/యాత్రా రచన		తెలంగాణలోని ప్రముఖ దర్శనీయ స్థలాలను తెలుపుతూ లేఖ	
5.	నైతిక విలువలు	శతకం	శతక కవులు బద్దెన, ధూర్జటి, పక్కి వేంకట నరసింహకవి, ఏనుగు లక్ష్మణ కవి కొకుంట్ల నారాయణరావు, శిర శినగల్ కృష్ణమాచార్యులు, సూరొజు బాలనరసింహాచారి, డా॥ టి.వి. నారాయణ	సుమతీ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, కుమారి, సుభాషిత రత్నావళి, ప్రభుతనయ, గాంధీ తాత, భరత సింహ, భవ్య చరిత శతకాల నుండి తీసుకొన్న పద్యాలు.	
6.	పిల్లల ఆసక్తులు	కావ్యం	వానమామలై - వరదాచార్యులు	డా॥ వానమామలై వరదాచార్యులు రాసిన పోతన చరిత్రములోని ప్రథమాశ్వాసం నుండి 'పోతన బాల్యం' పద్యాలు	
7.	సహకారం	ద్విపద	గోన బుద్ధారెడ్డి	గోనబుద్ధారెడ్డి రాసిన 'రంగనాథ రామాయణం'లోని యుద్ధకాండ నుండి తీసుకొన్న 'ఉడుత సాయం' ద్విపద పద్యభాగం	

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
8.	సంస్కృతి / పర్యావరణం	స్వగతం	-	తెలంగాణ ప్రాంతం చెరువులకు నిలయం చెరువు మనకు జీవనాధారమని, సంస్కృతిసంప్రదాయాలకు నెలవని, వాటిని అభివృద్ధి చేసుకోవడం మన కర్తవ్యమని తెలుపుచూ స్వగతం రూపంలో 'చెరువు' పాఠం.	<p>రిమార్కులు</p> <p>1. ముందు కవర్ పేజీలోపల</p> <ul style="list-style-type: none"> విద్యార్థులు ఈ పుస్తకాన్ని ఎట్లా వాడాలో అభ్యాసాలు ఎట్లా చేయాలో తెలుపుతూ 'విద్యార్థులకు సూచనలు' ఉండాలి.
9.	వ్యక్తిత్వం వికాసం	వచన కవిత	పొట్లపల్లి రామారావు	పొట్లపల్లి రామారావు రాసిన 'ఆత్మ వేదన' కవితా సంపుటిలోని 'చీమలబారు' గేయం.	2. వెనక కవర్ పేజీలోపల
10.	సాహసం	జానపద - కథ	-	తెలంగాణలో ప్రసిద్ధమైన జానపద కథల్లో బహుళ ప్రజాదరణ పొందిన అద్భుత కథ 'బాలనాగమ్మ కథ'.	<ul style="list-style-type: none"> కొన్ని తెలంగాణ పదాలు, కొన్నిజాతీయాలు చేర్చాలి.
11.	మానవీయ విలువలు / బాలకార్యీకులు	పాట	సుద్దాల హనుమంతు	తెలంగాణ ప్రసిద్ధ వాగ్గేయకారుడు సుద్దాల హనుమంతు. ఆయన శతజయంతి సందర్భంగా ప్రచురించిన 'పల్లెటూరి పిల్లగాడా!' అనే పాటల సంకలనంలోని 'పల్లెటూరి పిల్లగాడా!' అనే ప్రసిద్ధ పాట.	3. పాఠాలు పూర్తియిన తరువాత పదాలు-అర్థాలు పట్టిక, పర్యాయ పదాలు, నానార్థాలు, ప్రకృతి వికృతులు, విశేషాంశాలు ఇవ్వాలి.
12.	పర్యావరణం	సంభాషణ		మన జీవనాధారమైన ప్రకృతి కాపాడుకోవాలనే సందేశంతో కూడిన సంభాషణ రూపమైన "కాపాడుకుందాం!" అనే పాఠం	4. ప్రతిపాఠం చివర విద్యార్థుల స్వీయ మూల్యాంకనం కొరకు 'నేనివి చేయగలనా!' అభ్యాసాన్ని చేర్చాలి. అట్లాగే ఒక నూక్తిని చేర్చాలి.
					5. ప్రతి పాఠాన్ని బోధనా పీరియడ్స్ దృష్టిలో పెట్టుకొని విభాగాలు చేయాలి. ప్రతి విభాగంలో పిల్లలను ఆలోచింపజేయడం కొరకు ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.

6వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

* ఉపవాచకం

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	దేశభక్తి/వీరత్వం	చారిత్రక వీరగాథ	సురవరం ప్రతాపరెడ్డి	సురవరం ప్రతాపరెడ్డి రాసిన “హైందవ ధర్మవీరులు” పుస్తకంలోని గద్వాల సంస్థానాధీశుడు ‘సోమనాద్రి’ వీరత్వానికి సంబంధించిన కథ.	<p>వ్యాకరణాంశాలు</p> <p>6. పాఠ్యపుస్తకంలో స్థలం వృథా కాకుండా చదవండి. తెలుసుకోండి / ఆనందించండి.</p> <p>శీర్షికతో జాతీయనాయకులైన మహాత్మాగాంధీ, అంబేద్కర్ గురించిన వివరాలు చేర్చాలె. అట్లాగే తెలంగాణ సామెతలు, చమత్కార పద్యాలు ఇవ్వాలె.</p> <p>7. ప్రతి పాఠంలో భాషా సామాన్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలె.</p> <p>8. ప్రతి పాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టు పని ఇవ్వాలె.</p>
2.	సంస్కృతి	వ్యాసం	-	తెలంగాణలో ప్రసిద్ధి చెందిన మేడారం జాతర గురించి ‘మన జాతర - జనజాతర’ వ్యాసం	
3.	హాస్యం	కథ	-	NBT పుస్తకం నుండి గ్రహించబడిన ‘వినోదాత్మక మైన ‘ఎలుకమ్మ పెళ్ళి’ కథ	
4.	పల్లె సంస్కృతి	వ్యాసం	-	తెలంగాణ సంస్కృతికి పట్టుగొమ్మలైన పల్లె జీవనం గురించి ‘తెలంగాణ పల్లెలు సంస్కృతి’ వ్యాసం.	
5.	కళలు / కళాకారుడు/ వాగ్గేయకారుడు	వ్యాసం	-	గోల్కొండ రాజ్యంలో భద్రాచల రామదాసుగా ప్రసిద్ధి చెందిన భక్తాగ్రేసరుడు, వాగ్గేయకారుడు ‘భక్తరామదాసు’ గురించి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణ ఆధారంగా వ్యాసం.	

7వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	విద్య ఆవశ్యకత	కథా కావ్యం	కొఱవి గోపరాజు	కొఱవి గోపరాజు రచించిన 'సింహాసన ద్వాత్రింశిక' లోని చతుర్థాశ్వాసం నుండి గ్రహించబడిన 'చదువు' పాఠం.	వ్యాకరణాంశాలు అ) పునఃశ్చరణ i) భాషాభాగాలు ii) విభక్తులు iii) సంధి పదాలు - కలుపడం, విడదీయడం iv) ద్వంద్వ సమానం
2.	వృద్ధుల పట్ల వైఖరి	కథానిక	-	వృద్ధుల పట్ల సానుకూల వైఖరిని పెంపొందించు కోవాలని తెలుపుతూ రాసిన 'నాయనమ్మ' కథానిక.	ఆ) పరిచయం వ్యాకరణాంశాలు i) క్రియలు • సమాపక • అసమాపక ii) సంధులు • సవర్ణదీర్ఘ సంధి • ఉత్వ సంధి • ఇత్వ సంధి iii) సమానం • ద్విగు సమానం iv) వాక్యాలు • ఆశ్చర్యార్థకం • విధ్యర్థకం • ప్రశ్నార్థకం • ప్రార్థనార్థకం • సామర్థ్యార్థకం • సందేహార్థకం • నిషేధార్థకం
3.	నైతిక విలువలు	శతకం	శతక కవులు బద్దెన, కంచెర్ల గోపన్న, శేషప్పకవి, వేమన, రావికంటి రామయ్యగుప్త డా॥ ఆడెపు చంద్రమౌళి, ధూపాటి సంపత్కుమారాచార్య.	సుమతి శతకం, దాశరథి శతకం, నరసింహ శతకం, నృకేశరీ శతకం, వేమన శతకం, నగ్గుసత్యాలు శతకం, శ్రీ శ్రీనివాస బొమ్మల శతకం, శ్రీ యాదగిరి లక్ష్మీనృసింహ శతకం, నుండి 8 పద్యాలు.	ఆ) పరిచయం వ్యాకరణాంశాలు i) క్రియలు • సమాపక • అసమాపక ii) సంధులు • సవర్ణదీర్ఘ సంధి • ఉత్వ సంధి • ఇత్వ సంధి iii) సమానం • ద్విగు సమానం iv) వాక్యాలు • ఆశ్చర్యార్థకం • విధ్యర్థకం • ప్రశ్నార్థకం • ప్రార్థనార్థకం • సామర్థ్యార్థకం • సందేహార్థకం • నిషేధార్థకం
4.	మాతృప్రేమ	వచన కవిత	టి. కృష్ణమూర్తి యాదవ్	కృష్ణమూర్తి యాదవ్ రాసిన 'శబ్దం' కవితా సంపుటి నుండి 'అమ్మ జ్ఞాపకాలు' వచన కవిత.	iii) సమానం • ద్విగు సమానం iv) వాక్యాలు • ఆశ్చర్యార్థకం • విధ్యర్థకం • ప్రశ్నార్థకం • ప్రార్థనార్థకం • సామర్థ్యార్థకం • సందేహార్థకం • నిషేధార్థకం
5.	గ్రామ సౌందర్య చిత్రణ	కావ్యం	ఆచ్చి వేంకటాచార్యులు	ఆచ్చి వేంకటాచార్యులు రాసిన 'మా ఊరు' లఘు కావ్యం నుండి 'పల్లె అందాలు' పద్యాలు.	iii) సమానం • ద్విగు సమానం iv) వాక్యాలు • ఆశ్చర్యార్థకం • విధ్యర్థకం • ప్రశ్నార్థకం • ప్రార్థనార్థకం • సామర్థ్యార్థకం • సందేహార్థకం • నిషేధార్థకం
6.	వ్యక్తిత్వ వికాసం	ఆత్మకథ	డా॥ ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం	డా॥ ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం, అరుణ్ తివారిగారితో కలిసి రాసిన 'ఒక విజేత ఆత్మకథ' నుండి వ్యక్తిత్వ వికాసానికి దోహదపడే సంఘటనలు, 'ప్రేరణ' కలిగించే అంశాలు.	iii) సమానం • ద్విగు సమానం iv) వాక్యాలు • ఆశ్చర్యార్థకం • విధ్యర్థకం • ప్రశ్నార్థకం • ప్రార్థనార్థకం • సామర్థ్యార్థకం • సందేహార్థకం • నిషేధార్థకం
7.	కళాసౌందర్యం	ఖండకావ్యం	గుఱ్ఱం జాషువా	జాషువా రచించిన 'ఖండకావ్యం-మొదటి భాగం' నుండి శిల్పి గొప్పదనం తెలిపే పద్యాలు.	iii) సమానం • ద్విగు సమానం iv) వాక్యాలు • ఆశ్చర్యార్థకం • విధ్యర్థకం • ప్రశ్నార్థకం • ప్రార్థనార్థకం • సామర్థ్యార్థకం • సందేహార్థకం • నిషేధార్థకం

7వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
8.	సాంస్కృతిక విలువలు	రేడియో ప్రసంగం	దేవులపల్లి రామానుజరావు	దేవులపల్లి రామానుజరావు రాసిన 'నా రేడియో ప్రసంగాలు' నుండి 'గ్రామాల్లోని వేడుకలు - క్రీడా వినోదాలు' గురించిన ప్రసంగం.	<p>రిమార్కులు</p> <p>1. పాఠ్యపుస్తకంలో ముందు కవర్ పేజీలోపల 'వెలపాటి రామరెడ్డి' రాసిన తెలంగాణ గొప్పదనం తెలిపే గేయం ఉండాలి.</p> <p>2. పాఠ్యపుస్తకం వెనుక కవరుపేజీ లోపల విద్యార్థులు ఈ పుస్తకాన్ని ఎట్లా ఉపయోగించుకోవాలి. అభ్యాసాలు ఎట్లా చేయాలి అని తెలుపుతూ విద్యార్థులకు సూచనలు ఉండాలి.</p> <p>3. పాఠాలు పూర్తయిన తరువాత పదాలు - అర్థాలు వట్టిక, పర్యాయపదాలు, నానార్థాలు, ప్రకృతి - వికృతులు, వ్యుత్పత్త్యర్థాలు విశేషాంశాలు ఇవ్వాలి.</p> <p>4. ప్రతిపాఠం చివర విద్యార్థుల స్వీయ మూల్యాంకనం కొరకు 'నేనివి చేయగలనా!' అభ్యాసాన్ని చేర్చాలి. అట్లాగే ఒక సూక్తిని చేర్చాలి.</p> <p>5. ప్రతి పాఠాన్ని బోధనా పీరియడ్స్ దృష్టిలో పెట్టుకొని విభాగాలు చేయాలి. ప్రతి విభాగంలో పిల్లలను ఆలోచింపజేయడం కొరకు ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.</p>
9.	సామాజిక స్పృహ	గేయం	చెరబండ రాజు	చెరబండ రాజు రాసిన 'జన్మ హక్కు' కవితా సంపుటి నుండి 'ఏకులం?' గేయం.	
10.	బాలికా విద్య	బుర్ర కథ	-	బాలికలను ప్రోత్సహించి చదివిస్తే వాళ్ళు ముందడుగు వేస్తారని తెలుపుతూ 'సీత ఇష్టాలు' బుర్ర కథ.	
11.	దేశభక్తి	గేయం	రాయప్రోలు సుబ్బారావు	రాయప్రోలు సుబ్బారావు రాసిన 'శ్రీలు పొంగిన జీవగడ్డ' అనే దేశభక్తి గేయం.	
12.	చారిత్రక వీరగాథ	గేయకథ		సంపన్నుడుంబై రంగకృష్ణమాచార్యులు రాసిన 'మెదక్ జిల్లాంతర్గత అందవోలు శౌర్య వీర్యరెడ్డి త్రయం' అనే పుస్తకం ఆధారంగా తెలంగాణ వీరనారీమణి, ఆందోలు సంస్థానాన్ని పాలించిన 'రాగి శంకరమ్మ' వీరత్వం గురించి గేయ కథ.	

7వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

* ఉపవాచకం

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	వృద్ధులకు సేవచేయడం	కథ	-	NBT ప్రచురించిన 'అద్భుతమైన సెలువులు' కథ.	<p>6. పాఠ్యపుస్తకంలో స్థలం వృధా కాకుండా 'చదవండి, తెలుసుకోండి / మీకు తెలుసా / చదవండి, ఆనందించండి? అనే శీర్షికలతో విద్యాప్రాధాన్యతను తెలిపే శ్లోకాలు వాటి భావాలు, పోతన భాగవతం నుండి పద్యాలు, నిరాడంబర జీవితాన్ని గడిపిన తెలంగాణ నాయకుడు ఉప్పల మల్సూర్ గురించి 'మాట్లాడడమూ కళ' అని తెలిపే సన్నివేశాలు, దేశం గర్వించదగిన తెలంగాణ రఘునందనరావు, విశిష్ట సేవకురాలు మదర్ థెరిస్సా, వ్యాఖ్యాన చక్రవర్తి మల్లినాథ నారి గురించిన వివరాలు చేర్చాలె. సాహస బాలిక 'మలాలా' గురించిన కూడా చేర్చాలె. అట్లాగే కొన్ని తెలంగాణ పదాలు, సామెతలు చేర్చాలె</p> <p>7. ప్రతిపాఠంలో భాషాసామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలె.</p> <p>8. ప్రతిపాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టు పని ఇవ్వాలి.</p>
2.	తెలంగాణ వీరవనిత	చారిత్రక వ్యాసం	-	తెలంగాణను పాలించిన కాకతీయ వీరవనిత 'రాణి రుద్రమదేవి' గురించిన వ్యాసం	
3.	సంస్కృతి	వ్యాసం	-	తెలంగాణ పండుగలు గురించి 'మన పండుగలు' వ్యాసం.	
4.	వైజ్ఞానిక కథనం	కథనం	-	NBT కి చెందిన www కారడవి.కామ్. అనే పుస్తక కథనానికి సంక్షిప్తరూపం.	
5.	స్ఫూర్తిదాత	వ్యాసం	-	తెలంగాణ పోరాట యోధురాలు 'ఆరుట్ల కమలాదేవి' గురించి వ్యాసం.	

8వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	త్యాగ గుణం	ఇతిహాసం (పద్యం)	నన్నయ	శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతంలోని అరణ్య పర్వం తృతీయాశ్వాసం నుండి 'త్యాగనిరతి' పాఠం	అ) పునఃశ్చరణ వ్యాకరణాంశాలు <ul style="list-style-type: none"> • ద్వంద్వ సమాసం • ద్వీగు సమాసం • సవర్ణదీర్ఘ సంధి • ఉత్ప సంధి • ఇత్వ సంధి • వాక్యాలు (అశ్చర్య, ప్రశ్నార్థక మొ॥వి) ఆ) పరిచయ వ్యాకరణాంశాలు <ol style="list-style-type: none"> i) సంధులు <ul style="list-style-type: none"> • అత్వ సంధి • గుణ సంధి • ఆమ్రేడిత సంధి ii) తత్పురుష సమాసం iii) ఛందస్సు <ul style="list-style-type: none"> • లఘువులు • గురువులు • గణాలు • ఉత్పలమాల • చంపకమాల iv) అలంకారాలు <ul style="list-style-type: none"> • ఉపమ • ఉత్పేక్ష • వృత్త్యనుప్రస v) వ్యాకాలు <ul style="list-style-type: none"> • సంశ్లిష్ట వాక్యం • సంయుక్త వాక్యం
2.	యాత్రానుభవం	యాత్రారచన	ముద్దు రామకృష్ణయ్య	ముద్దు రామకృష్ణయ్య రాసిన 'నా ప్రథమ విదేశీ యాత్ర' అనే పుస్తకం నుండి 'సముద్ర ప్రయాణం'.	
3.	భక్తి తత్పరత	ద్విపద	పాల్కురికి సోమనాధుడు	బసవపురాణం తృతీయాశ్వాసం నుండి "బండారి బసవన్న".	
4.	శ్రమ సౌందర్యం	వ్యాసం	-	వివిధ వృత్తుల వారి పట్ల గౌరవాన్ని శ్రమ విలువను తెలుపుతూ 'అసమాన్యలు' వ్యాసం.	
5.	నైతిక విలువలు	శతకం	శతక కవులు - బమ్మెర పోతన శ్రీపతి భాస్కర కవి, మారద వెంకయ్య, కంచర్ల గోపన్న, శేషప్ప కవి, పండిత రామసింహ కవి, అసూరి మరింగంటి పురుషోత్తమా చార్యులు, వేంకటరావు పంతులు	నారాయణ శతకం, చిత్త శతకం, భాస్కర శతకం, దాశరథి శతకం, నరసింహ శతకం, విశ్వకర్మ శతకం, శ్రీవేంకటేశ్వర శతకం, శ్రీబాక వరాంజనేయ శతకం నుండి 8 పద్యాలు - 'శతక సుధ'.	
6.	సంస్కృతి	వ్యాసం	అచార్య బిరుదురాజు రామరాజు	'తెలుగు జానపద గేయాలు' గురించి వ్యాసం.	
7.	నదీ ప్రశంస	గేయం	డా॥ వేముగంటి నరసింహా చార్యులు	మంజీరానాదాలు అనే గేయ కావ్యం నుండి 'మంజీర' గేయం.	
8.	సామాజిక స్పృహ	కథానిక	వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి	ఆళ్వారుస్వామి రాసిన కథానిక 'చిన్నప్పడే' పాఠం.	

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
9.	ఉద్యమ స్ఫూర్తి	వచన కవిత	ఆచార్య కె. రుక్మిణీ	రుక్మిణీ రాసిన 'విప్లవ డంకా' నుండి 'అమరులు' వచన కవిత	<p>రిమార్కులు</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. పాఠ్యపుస్తకం ముందు కవర్ పేజీలోపల దాశరథి రాసిన నా తెలంగాణ పద్యాలు ఉండాలి. 2. పాఠ్యపుస్తకం వెనక కవర్ పేజీ లోపల వున్నకాన్ని ఎట్లా ఉవ యో గించుకోవాలో, అభ్యాసాలు ఎట్లా చేయాలో తెలుపుతూ విద్యార్థులకు సూచనలు ఉండాలి. 3. పాఠాలు పూర్తియిన తరువాత పదాలు - అర్థాలు పట్టిక, పర్యాయ పదాలు, నానార్థాలు, ప్రకృతి వికృతులు, వ్యుత్పత్త్యర్థాలు ఇవ్వాలి. 4. ప్రతిపాఠం చివర విద్యార్థుల స్వీయ మూల్యాంకనం కొరకు 'నేనివి చేయగలనా!' అభ్యాసాన్ని చేర్చాలి. అట్లాగే సూక్తిని కూడా చేర్చాలి. 5. ప్రతి పాఠాన్ని బోధనా పీరియడ్లు దృష్టిలో పెట్టుకొని విభాగాలు చేయాలి. ప్రతి విభాగంలో పిల్లలను ఆలోచింపజేయడం కొరకు ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
10.	సహజ సంపద	వ్యాసం	-	తెలంగాణ సహజ సంపద అయిన 'సింగరేణి' బొగ్గు గనులపై వ్యాసం.	
11.	రైతు జీవితం	కావ్యం		కాపుబిడ్డ కావ్యంలోని కర్షక ప్రశంస భాగం నుండి రైతు జీవన విధానాన్ని తెలిపే 5 పద్యాలు	
12.	జంతుప్రేమ	అనువాద కథ	మూలం : పోన్ కున్నం వర్మెయ్ అనువాదం: ఎన్.వేణుగోపాలరావు	సాహిత్య అకాడమీవారు ముద్రించిన భారతీయ సాహిత్యం - నమకాలీన కథానికలు అనే గ్రంథంలోని తెలుగు అనువాద కథ.	

8వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

* ఉపవాచకం

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	శాస్త్రీయ పరిశీలన	వైజ్ఞానిక వ్యాసం	ధన గోపాల్ ముఖర్జీ	NBT వారు ముద్రించిన 'చిత్ర గ్రీవం' అనే పుస్తకంలోని విషయం ఆధారంగా సంక్షిప్త వ్యాసం. ఇందులో పావురం గుడ్డు పెట్టిన దగ్గర నుండి, పొదగడం, పక్షి ఎదగడం, ఎగరడం మొదలగు అంశాలను పరిశీలించిన వ్యాసం.	6. వ్యాకరణాంశాలు పాఠ్యపుస్తకంలో స్థలం వృధా కాకుండా చదువండి. తెలుసుకోండి / ఆనందించండి అనే శీర్షికతో 'మహామంత్రి మాదన్న' గురించి (కె.వి. భూపాలరావు రాసిన పుస్తకం ఆధారంగా) తెలంగాణ ఉద్యమకారిణి ప్రముఖ దళిత నాయకురాలు టి.ఎన్. నదాలక్ష్మి గురించి వివరాలు చేర్చాలి. అట్లాగే తెలంగాణకు సంబంధించిన సామెతలు, జాతీయాలు, పదాలు చేర్చాలి.
2.	స్ఫూర్తిదాత	బుర్రకథ	చెర్విరాల బాగయ్య	చెర్విరాల బాగయ్య బుర్రకథ ఆధారంగా షోయబుల్లా ఖాన్ గురించిన పాఠం.	7. పాఠాలకు సంబంధించిన విశేషాంశాలను పాఠం చివర మీకు తెలుసా? అనే పేరుతో వివరించాలి.
3.	కళలు - కళాకారులు	ఆత్మకథ	డా॥ కె. ముత్యం చిందు ఎల్లమ్మ గురించి రాసిన పుస్తకం ఆధారంగా	చిందు ఎల్లమ్మ తన గురించి, కళను గురించి చెప్పిన ఆత్మకథ 'చిందు ఎల్లమ్మ'.	8. పాఠంలో భాషా సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి.
4.	కుటుంబ విలువలు	వ్యాసం	-	భారతీయ కుటుంబ వ్యవస్థ యొక్క గొప్పదనం గురించి వ్యాసం 'ఇల్లు - ఆనందాల హరివిల్లు'.	9. ప్రతి పాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టు పని ఇవ్వాలి.
5.	కళలు	వ్యాసం	-	తెలంగాణ పల్లెలోని కళలు, జానపద కళావైభవాన్ని గురించి 'జానపద కళలు' వ్యాసం.	
6.	స్ఫూర్తిదాత	వ్యాసం	-	తెలంగాణ ముద్దుబిడ్డ, అపర చాణక్యుడిగా పేరు పొందిన భారత ప్రధానమంత్రి పి.వి. నరసింహారావు గురించిన వ్యాసం.	

6వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

క్రమ సంఖ్య	ప్రధానాంశం	ప్రక్రియ	పాఠం వివరాలు
1	సంసిద్ధతా పాఠాలు (తెలుగులో మాట్లాడానికి ఉద్దేశించినవి)	సన్నివేశ చిత్రాలు చిత్ర కథలు	<ul style="list-style-type: none"> సహాయం, ఉపాయం మొదలగు ఇతి వృత్తాలకు చెందిన చిత్రకథలు ఉండాలె. ఇల్లు, పండుగలు, గ్రామీణ నేపథ్యానికి సంబంధించిన సన్నివేశ చిత్రాలు ఉండాలె. చదువడం కోసం కీలకపదాలకు చెందిన పదచిత్రాలు ఉండాలె. కీలకపదాలలోని అక్షరాల ఆధారంగా పదాల పట్టికలు ఉండాలి. వీటి ఆధారంగా చదువడానికి అభ్యాసాలు ఉండాలె. వర్ణమాల చార్టు ఇవ్వాలె.
2	సరళపదాలు	చిత్రాలతో కూడిన అభినయ గేయాలు	<ul style="list-style-type: none"> వర్ణమాలలోని అచ్చులు, అల్పప్రాణక్షరాలలో ఏర్పడే పదాలను చదువగలగడం, రాయగలగడానికి వీలుగా కొన్ని కీలక పదాలను రూపొందించి వీటికి సంబంధించిన గేయాలతో పాఠాలను రూపొందించారు. ఉదా: అలమర, ఉంగరం, ఊయల, ఈక, పడవ, శనగ, తబల, చదరంగం ఆట, జడ, హంస.
3	గుణింత పదాలు, మహాప్రాణ అక్షరాలు	అభినయ గేయాలు, కథలు, సంక్షిప్త వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> పరిచితమైన పండుగలు, పరిసరాలు మొదలగు వాటికి చెందిన గేయాలు, కథలు మొదలగునవి. ఉదా: రంజాన్, అంగూరు పండు, మూసీనది, గండిపేట చెరువు, గోల్కొండకోట, సైకిల్, మేఘం మొదలగునవి.
	కవర్ పేజిలోపల వైపు తెలంగాణ వైభవం	పద్యాలు	<ul style="list-style-type: none"> డా॥ దాశరథి కృష్ణమాచార్య తెలంగాణ గురించి రాసిన పద్యాలు ముందు కవర్ పేజిలోపలి వైపు పెట్టాలి.
	తెలంగాణ రాష్ట్ర చిహ్నాలు	వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> వెనుక కవర్ పేజిలోపలి వైపు తెలంగాణ రాష్ట్ర అధికారిక చిహ్నాల చిత్రాలు వాటి వివరాలను ముద్రించాలి.

7వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం	ప్రక్రియ	పాఠం వివరాలు	రిమార్కులు
1.	సంసిద్ధతా పాఠాలు	చిత్రకథలు, వర్ణమాల, గుణింతాల పట్టికలు, పదజాల పట్టికలు	<ul style="list-style-type: none"> పంచతంత్రంలోని కథలలాంటి చిత్రకథలు, వర్ణమాల ఆధారంగా సరళపదాలను చదువడం, రాయడానికి చెందిన అభ్యాసాలు ఉండాలి. గుణింతాల పట్టిక, గుణింతపదాల పట్టికను ఇవ్వాలి. గుణింత పదాలను చదువడం, రాయడానికి చెందిన అభ్యాసాలు ఉండాలి. 	<ul style="list-style-type: none"> జూన్, జూలై మాసాలలో వీటిని నిర్వహించాలి.
2.	వర్ణమాల పునఃశ్చరణ	అభినయ గేయం	<ul style="list-style-type: none"> పతంగి చేయడం దాన్ని ఎగురవేయడానికి సంబంధించిన అభినయ గేయం. 	<ul style="list-style-type: none"> వర్ణమాలతో ఏర్పడే సరళ పదాలను చదువడం, రాయడానికి సంబంధించిన అభ్యాసాలు ఉండాలి.
3.	గుణింతాల పునఃశ్చరణ	అభినయ గేయాలు	<ul style="list-style-type: none"> వినాయక చవితి పండుగ, మేడారం జాతరకు సంబంధించిన అభినయ గేయాలు 	<ul style="list-style-type: none"> గుణింత పదాలు చదువడం, రాయడానికి సంబంధించిన అభ్యాసాలు ఉండాలి.
4.	ఒత్తుల పదాలు	అభినయగేయాలు, కథ పాడుపు కథలు - సామెతలు	<ul style="list-style-type: none"> పిల్లలకు పరిచయం ఉన్న పండుగలు, ప్రయాణ సాధనాలు, కుటుంబ సభ్యులు, తినుబండారాలు మొదలగు వాటికి చెందిన గేయాలు, కథలు, మొదలగునవి. ఉదా: బస్సు, లడ్డు, తల్లి, ముగ్గులు, బతుకమ్మ, బజ్జీలు, కొబ్బరి మొదలగునవి. 	<ul style="list-style-type: none"> ఒత్తుల పదాలను చదువడం, రాయడం చేయగలగాలి.
5.	దేశభక్తి	గేయం	<ul style="list-style-type: none"> దాశరథి కృష్ణమాచార్య రాసిన “పిల్లల్లారా పాపల్లారా” గేయం 	<ul style="list-style-type: none"> భాషా సామర్థ్యాలకు అనుగుణంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి.
6.	తెలంగాణ రాష్ట్రం	చిన్న వ్యాసం	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణ రాష్ట్ర అవతరణ గురించి, అధికారిక చిహ్నాలను వివరించేలా పాఠం ఉండాలి. 	<ul style="list-style-type: none"> విరామ చిహ్నాలలో (.) చుక్క, కామా(,) ప్రశ్న గుర్తులను(?) పరిచయం చేయవలె.
7.	హాస్యం	చిత్రకథ	<ul style="list-style-type: none"> పరమానందయ్య శిష్యుల కథ. ఉదా: గురువుగారు బండి ప్రయాణం. 	<ul style="list-style-type: none"> ఏకవచనం, బహువచనాలను పరిచయం చేయాలి. నామవాచక, సర్వనామాల పరిచయం.
8.	తెలంగాణ దర్శనీయ స్థలాలు (చదువండి తెలుసుకోండి)	సంభాషణ	<ul style="list-style-type: none"> పిల్లలు - ఉపాధ్యాయుల మధ్య తెలంగాణ దర్శనీయ స్థలాల సంభాషణ. 	<ul style="list-style-type: none"> ముందు కవర్ పేజీలోపలి వైపు తెలంగాణ వైభవానికి చెందిన గేయం “తీయ తేనియ సోన నా తెలంగాణ వీరచరితల కోన నా తెలంగాణ”. వెనుకవైపు కవర్ పేజీ లోపల తెలుగు వారాలు, తిథులు, మాసాలు, ఋతువుల వివరాలు ఇవ్వాలి

8వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	సంసిద్ధతా పాఠాలు (కనీస సామర్థ్యాల సాధన కోసం- అనగా చదువడం, రాయడం)	<ul style="list-style-type: none"> వర్ణమాల పట్టిక గుణింతాల పట్టిక గుణింతాల పదాల జాబితా, హల్లుల చార్టు, సన్నివేశ చిత్రాలు 	-	<ul style="list-style-type: none"> సరళ పదాల అభ్యాసాల కోసం వర్ణమాల పట్టిక గుణింత పదాల పునశ్చరణ కోసం గుణింతాల చార్టు, పదాల జాబితా హల్లులు, ఒత్తులకు సంబంధించిన చార్టు, అభ్యాసాలు. ఇల్లు, బడితోట, దుకాణం మొదలగు సన్నివేశాలకు చెందిన చిత్రాలు వాటి ఆధారంగా చదువడం, రాయడం, చేయడానికి అభ్యాసాలు ఉండాలి. 	<ul style="list-style-type: none"> వీటిని జూన్, జూలై మాసాలలో నిర్వహించాలి. కనీస సామర్థ్యాల సాధించేలా అభ్యాసాలు కల్పించాలి. <p style="text-align: center;">వ్యాకరణాంశాలు</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. సంయుక్త ద్విత్వ అక్షరాల పునశ్చరణ.
2.	దేశభక్తి	గేయం	డా॥ దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు	<ul style="list-style-type: none"> డా॥ దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు రచించిన “భారతీయ వీరులం” అనే గేయం. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. నామవాచకాలు, సర్వనామాల పునశ్చరణ
3.	స్నేహం	ఇతిహాస కథ	ఇరివెంటి కృష్ణమూర్తి	<ul style="list-style-type: none"> భాగవతంలోని “శ్రీ కృష్ణ - కుచేలుల” కథ ఇరివెంటి కృష్ణమూర్తి రాసిన “ఇరివెంటి రచనలు” నుండి తీసుకోవాలి. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. క్రియాపదాల పరిచయం 4. ఏకవచనం, బహువచనం పునశ్చరణ
4.	నైతిక విలువలు	శతక పద్యాలు	బద్దెన, వేమన, రంగ కృష్ణమాచార్యులు, గంగా రాజేశ్వరరావు రాసిన శతకపద్యాలు	<ul style="list-style-type: none"> వేమన, సుమతీ, విరించి, అమృతరంగ గురించి 6 పద్యాలు 	<ol style="list-style-type: none"> 5. కర్త, కర్మ, క్రియల పరిచయం
5.	పర్యావరణం	లేఖ	-	<ul style="list-style-type: none"> చెరువు జీవనాధారం అని తెలిపేలా రాసిన లేఖ 	<ol style="list-style-type: none"> 6. పుంలింగ, స్త్రీలింగ, నపుంసక లింగ పదాల పరిచయం
6.	స్త్రీల పట్ల గౌరవం	వచన కవిత	చక్రవర్తుల లక్ష్మీనరసమ్మ	<ul style="list-style-type: none"> చక్రవర్తుల లక్ష్మీనరసమ్మ రాసిన కావ్యగౌరవం నుండి “ఆడపిల్లంటే అక్కడి పిల్లంటారు ఎందుకు” అనే వచన కవిత. 	<ol style="list-style-type: none"> 7. విభక్తి ప్రత్యయాల పరిచయం

8వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
7.	మానవతా విలువలు	సంభాషణ	-	<ul style="list-style-type: none"> “దురాశ దుఃఖానికి మూలం” అని తెలిపే సంభాషణ రూపంలోని కథ. 	<p>రిమార్కులు</p> <ul style="list-style-type: none"> • ముందు కవర్ పేజీ లోపల విద్యార్థులకు సూచనలు ఉండాలి. • వెనుక కవర్ పేజీలో సేవా రంగంలో తెలంగాణ మహిళలను సంగం లక్ష్మీ భాయి, సరోజినీనాయుడు, సుమిత్రా దేవిల గురించి ఉండాలి. • పాఠాలు పూర్తయిన తర్వాత పదాలు - అర్థాలు పట్టిక, పర్యాయ పదాలు, ప్రకృతి - వికృతులు ఉండాలి. • పాఠాన్ని బోధనా పీరియడ్లవారీగా విభజించాలి. ప్రతి విభాగానికి ఆలోచించి జవాబు చెప్పాలా పొందుపర్చాలి • ప్రతిపాఠం చివర విద్యార్థుల స్వీయ మూల్యాంకనం కొరకు “నేనివి చేయగలనా!” అభ్యాసాన్ని చేర్చాలి. అట్లాగే ఒక్కసూక్తి ఉండాలి. • ప్రతి పాఠంలో భాషా సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి. • ప్రతి పాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టుపని ఉండాలి. • పుస్తకంలో స్థలాన్ని వృధా చేయకుండా తెలంగాణ ప్రముఖులకు చెందిన వివరాలను చదువండి - తెలుసుకొండి ఇవ్వాలి. ఉదా: బద్దం ఎల్లారెడ్డి, జె.వి. నరసింగరావు, ఉప్పల మల్సూరు, కె.వి. రంగారెడ్డి.
8.	జీవన విలువలు	గేయకథ	ఉత్పల సత్యనారాయణాచార్య	<ul style="list-style-type: none"> • ఉత్పల సత్యనారాయణాచార్య రాసిన “బడాయి మేక” అనే కథా గేయ సంకలనం లోని “సింహంబుతో నొక గాడిద స్నేహంబును కోరివచ్చె” గేయకథ. 	
9.	నైతిక విలువలు	కథ	పబ్బరాజు గోపాలరావు	<ul style="list-style-type: none"> • పబ్బరాజు గోపాలరావు రాసిన “మెతుకు కథలు” అనే సంకలనంలోని “రిక్షావాలా” అనే కథ. 	

ఈ) పాఠ్యాంశాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

9వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	నైతిక విలువలు	ప్రబంధం	చేమకూర వేంకటకవి	'విజయవిలాసం'లోని, ప్రథమాశ్వాసం నుండి 'ధర్మార్జునులు'.	అ) పునశ్చరణ i) సంధులు • సవర్ణదీర్ఘ సంధి • గుణ సంధి • ఉత్ప సంధి • ఇత్వ సంధి • అత్వ సంధి ii) సమాసాలు • సంభావన పూర్వపద కర్మధారయ • రూపక సమాసం • ద్విగు సమాసం • ద్వంద్వ సమాసం • తత్పురుష సమాసం iii) ఛందస్సు • ఉత్పల మాల • చంపక మాల iv) అలంకారాలు • ఉపమ • ఉత్ప్రేక్ష v) వాక్యాలు • సంశ్లిష్ట వాక్యం • సంయుక్త వాక్యం
2.	స్ఫూర్తి	అభినందన వ్యాసం	పి.వి. నరసింహారావు	బూర్గుల రామకృష్ణారావు గురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ మాసపత్రికలో రాసిన 'నేనెరిగిన బూర్గుల' వ్యాసం.	
3.	సామాజిక స్పృహ, సహానుభూతి	గేయం	డా॥ ముకురాల రామారెడ్డి	'హృదయశైలి' గేయ సంకలనం నుండి 'వలస కూలీ' గేయం.	
4.	సాహిత్యసేవ	ఇంటర్వ్యూ	వివిధ పత్రికల్లో రంగాచార్యతో వచ్చిన ఇంటర్వ్యూలు.	సమస్తే తెలంగాణ, ప్రజాశక్తి, ఆంధ్రభూమి పత్రికల్లో వచ్చిన ఇంటర్వ్యూ 'రంగాచార్యతో ముఖాముఖి'.	
5.	నైతిక విలువలు	శతకం	శతక కవులు - యథావాక్కుల అన్నమయ్య, ధూర్జటి, ఎలకూచి బాలసరస్వతి, మారద వెంకయ్య, ఉత్పల సత్యనారాయణాచార్య, గౌరీభట్ల రఘురామశాస్త్రి, అందె వేంకట రాజం, ఇమ్మడిజెట్టి చంద్రయ్య	సర్వేశ్వర, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, మల్లభూపాలీయం, భాస్కర, ఉత్పలమాల, ఏకప్రాస శతపద్యమాలిక, నింబగిరి నరసింహ, చంద్రమౌళీశ్వర శతకాల నుండి 8 పద్యాలు.	
6.	దేశభక్తి	కరపత్రం		1969 ఉద్యమం - చారిత్రక పత్రాలు నుండి తెలంగాణ ఉద్యమ స్థితిగతులను తెలిపే దీక్షకు సిద్ధం కండి' కరపత్రం. (తెలంగాణ ప్రజా సమితి వారు ముద్రించిన కరపత్రాల నుండి)	
7.	మానవ సంబంధాలు	అచ్చ తెలుగు కావ్యం	పోన్నికంటి తెలగన	'యయాతి చరిత్ర'లోని తృతీయాశ్వాసం నుండి 'చెలిమి' పాఠం.	

9వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
8.	ప్రేరణ, దేశభక్తి	ఆత్మకథ	సంగెం లక్ష్మీబాయి	సంగెం లక్ష్మీబాయి రాసిన 'నా జైలు జ్ఞాపకాలు - అనుభవాలు' అనే ఆత్మకథ నుండి 'ఉద్యమ స్ఫూర్తి'ని తెలిపే సన్నివేశాలు.	ఆ) పరిచయ వ్యాకరణాంశాలు i) సంధులు • యుణాదేశ సంధి • సరళాదేశ సంధి • గసడదవాదేశ సంధి ii) సమాసాలు • కర్మధారయ • సంభావన • రూపక iii) ఛందస్సు • శార్దూలం • మత్తేభం • తేటగీతి iv) అలంకారం • అంత్యానుప్రాస • యమకం v) వ్యాకాలు • కర్తరి వాక్యం • కర్మణి వాక్యం రిమార్కులు 1. పాఠ్యపుస్తకం ముందు కవరుపేజీ లోపల తెలుగువారిలో జ్ఞానపీఠ పురస్కార గ్రహీతల వివరాలు ఉండాలె. 2. పాఠ్యపుస్తకం వెనుక కవరోపేజీ లోపల పాఠ్య పుస్తకాన్ని ఎట్లా ఉపయోగించుకోవాలో, అభ్యాసాలు ఎట్లా చేయాలో తెలుపుతూ విద్యార్థులకు సూచనలు ఉండాలె.
9.	సామాజిక స్పృహ	వచన కవిత	సలంద్ర లక్ష్మీనారాయణ	'చావు గీతం' కవితా సంకలనం నుండి సమాజ పోకడలను తెలుపుతూ 'కోరస్' కవిత.	
10.	భాషాభిరుచి	వ్యాసం	డా॥ ఇరివెంటి కృష్ణమూర్తి	'వాగ్భూషణం భూషణం' అనే పుస్తకం నుండి మంచి వక్రకు ఉండవలసిన లక్షణాలను తెలిపే పాఠం 'వాగ్భూషణం'.	
11.	జీవకారుణ్యం, పర్యావరణం	ఆధునిక పద్యం	మామిండ్ల రామగౌడు	'రస తరంగిణి' ఖండకావ్య సంపుటి నుండి కాకి విశిష్టతను తెలుపుతూ 'వాయసం' పాఠం.	
12.	మానవ సంబంధాలు	కథానిక	ఇల్లందల సరస్వతీదేవి	ఇల్లందల సరస్వతీ దేవి రాసిన 'తులసి దళాలు' కథానికల సంపుటి నుండి మానవ సంబంధాలను గురించి తెలిపే 'తీయని పలకరింపు' కథానిక.	

9వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

* ఉపవాచకం

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	సూర్పిదాత (తెలంగాణ గిరిజన వీరుడు)	కథనం	-	జల్ జంగల్, జమీన్ (నీరు, అడవి, భూమి) మనది అని, పోరాడిన గిరిజన పోరాట యోధుడు 'కుంఠం' గురించి	3. ప్రతిపాఠాన్ని బోధనా పీరియడ్లు దృష్టిలో పెట్టుకొని విభాగాలుగా చేయాలి. ప్రతి విభాగంలో పిల్లలను ఆలోచింపజేయడం కొరకు ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
2.	స్ఫూర్తిదాత	వ్యాసం	-	తెలంగాణ వైతాళికుడు, గోలకొండ కవుల సంచిక ద్వారా తెలంగాణ ఆత్మాభిమానాన్ని చాటిన 'సురవరం ప్రతాపరెడ్డి' గురించి వ్యాసం	4. పాఠాలు పూర్తయిన తరువాత పుస్తకం చివరలో పదాలు - అర్థాలు, పర్యాయ పదాలు, నానార్థాలు, వ్యుత్పత్త్యర్థాలు, ప్రకృతి, వికృతులు, జాతీయాలు ఇవ్వాలి.
3.	స్ఫూర్తిదాత (ప్రజా కవి)	వ్యాసం	-	వివక్షత ఎదిరించి తెలంగాణ పక్షాన నిలిచిన ప్రజాకవి కాళోజి గురించిన వ్యాసం.	5. పాఠ్యపుస్తకంలో స్థలం వృథా కాకుండా 'చదువండి - తెలుసుకొండి' అనే శీర్షికతో భాషాభిరుచి కలిగించే పాఠపు పద్యాలు, చమత్కార పద్యాలు, తెలంగాణ సామెతలు, జాతీయాలు చేర్చాలి.
4.	స్ఫూర్తిదాత (విద్యావేత్త ఉద్యమకారుడు)	వ్యాసం	-	తెలంగాణ కొరకు అహరహం పోరాడిన మహాపాఠ్యాయుడు ప్రొఫెసర్ 'జయశంకర్' సారు గురించిన వ్యాసం	6. మీకు తెలుసా? అనే శీర్షికతో కొన్ని పాఠాల చివరలో ప్రాజెక్టు పని తరువాత ఆయా పాఠాలకు సంబంధించిన విశేషాంశాలను చేర్చాలి.
5.	స్ఫూర్తిదాత (ప్రతిభాశాలి)	వ్యాసం	-	భారతీయ ధర్మం యొక్క గొప్పతనాన్ని విదేశాలలో చాటిచెప్పిన దార్శనికమూర్తి 'స్వామి వివేకానంద' గురించిన వ్యాసం	7. ప్రతి పాఠంలో ప్రాజెక్టుపని ఇవ్వాలి. అట్లాగే పాఠం చివరన సూక్తిని చేర్చాలి.
6.	స్ఫూర్తిదాత (ఆదర్శమహిళ)	కథనం	-	నిమ్మ జాతిలో పుట్టి, భర్త ప్రోత్సహంతో చదువుకొని తొలి మహిళా ఉపాధ్యాయురాలిగా ప్రసిద్ధి పొందిన సావిత్రిబాయి పూలే గురించి 'నేను సావిత్రిబాయిని' కథనం.	8. ప్రతిపాఠంలో భాషాసామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి.

10వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	త్యాగశీలం	పురాణం (ప్రాచీన పద్యం)	బమ్మెర పోతన	భాగవతం అష్టమ స్కంధం నుండి అడిన మాట తప్పకుండా దానం చేసి తన 'దానశీలం' నిరూపించుకొన్న బలి చక్రవర్తి కథ.	వ్యాకరణాంశాలు అ) పునశ్చరణ i) సంధులు <ul style="list-style-type: none"> • సవర్ణదీర్ఘ సంధి • గుణ సంధి • యణాదేశ సంధి • అత్వ సంధి • ఇత్వ సంధి • ఉత్వ సంధి • సరళాదేశ సంధి • గసడదాదేశ సంధి ii) సమాసాలు <ul style="list-style-type: none"> • తత్పuruష • కర్మధారయ • ద్వ్యగు • ద్వంద్వ • రూపక • సంభావనా పూర్వపద కర్మధారయం iii) అలంకారాలు <ul style="list-style-type: none"> • అంత్యానుప్రాస • వృత్త్యానుప్రాస iv) ఛందస్సు <ul style="list-style-type: none"> • ఉత్పలమాల • చంపకమాల • శార్దూలం • మత్తేభం • తేటగీతి
2.	భాషాభిమానం	భాషావ్యాసం	డా॥ సామల సదాశివ	డా॥ సామల సదాశివ తన స్వీయ అనుభూతులతో రాసిన 'యాది' నుండి 'ఎవరి భాష వాళ్ళకు వినసాంపు' వ్యాసం.	
3.	తెలంగాణ వీరుల ప్రాశస్త్యం	ఆధునిక పద్యం	డా॥ దాశరథి కృష్ణమాచార్య	'దాశరథి సాహిత్యం' ఒకటవ సంపుటిలోని 'రుద్రవీణ' నుండి గ్రహించిన 'వీర తెలంగాణ'.	
4.	పర్యావరణం, పల్లె చిత్రణ	కథానిక	డా॥ పాకాల యశోదారెడ్డి	NBT వారు ప్రచురించిన 'యశోదారెడ్డి ఉత్తమ కథలు' గ్రంథం నుండి పల్లెల్లో వస్తున్న మార్పులను తెలియజేసే 'కొత్తబాట' కథానిక.	
5.	సామాజిక స్పృహ	వచన కవిత	అలిశెట్టి ప్రభాకర్	'అలిశెట్టి ప్రభాకర్ కవిత' అనే గ్రంథంలోని 'సిటీలైఫ్' మినీ కవితలలో కొన్నింటితో కూర్చిన 'నగర గీతం' పాఠం.	
6.	స్ఫూర్తి, సంఘసేవ	జీవితచరిత్ర	కృష్ణస్వామి ముదిరాజ్	భాగ్యరెడ్డి వర్మ కుమారుడైన ఎం.బి. గౌతమ్ రచించిన 'భాగ్యరెడ్డి వర్మ జీవిత చరిత్ర' గ్రంథం నుండి కృష్ణస్వామి ముదిరాజ్ రాసిన వ్యాసం 'భాగ్యోదయం'.	
7.	నైతిక, ఆధ్యాత్మిక విలువలు	శతకం	శతక కవులు - యథావాక్కుల అన్నమయ్య, ధూర్జటి, ఎలకూచి బాలసరస్వతి, కంచర్ల గోపన్న, శేషప్పకవి, గుమ్మన్నగారి లక్ష్మీనరసింహ శర్మ, నంబి శ్రీధరరావు, గడిగె భీమ కవి	సర్వేశ్వర, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, మల్లభూపాలీయం, దారశథి, నరసింహ, విశ్వనాథేశ్వర, శ్రీలొంక రామేశ్వర, వేణుగోపాల శతకాల నుండి 8 పద్యాలు	

10వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు
8.	తెలంగాణ ఆవిర్భావం	సంపాదకీయ వ్యాసం	సమస్తే తెలంగాణ పత్రికలోని సంపాదకీయ వ్యాసం	2014, జూన్ 2వ తేదీన తెలంగాణ రాష్ట్ర అవతరణ సందర్భంగా 'సమస్తే తెలంగాణ' దిన పత్రికలో వచ్చిన సంపాదకీయ వ్యాసం 'లక్ష్మసిద్ధి'.	v) వ్యాకాలు • ప్రత్యక్ష వాక్యం • పరోక్ష వాక్యం • కర్తరి వాక్యం • కర్మణి వాక్యం • సామాన్య, సంయుక్త, సంశ్లిష్ట వాక్యం, వాక్యాలను వ్యవహార రూపంలోకి మార్చడం.
9.	మానవీయ విలువలు	గజల్	డా॥ సి. నారాయణ రెడ్డి	డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి సమగ్ర సాహిత్యం నుండి జీవన విలువలు తెలుపుతూ విజయాన్ని సాధించాలని సందేశమిచ్చే 'జీవన భాష్యం' గజల్.	అ) పరిచయ వ్యాకరణాంశాలు i) సంధులు • త్రిక సంధి • రుగాగమ సంధి • వృద్ధి సంధి ii) సమాసం • బహుప్రీహి iii) ఛందస్సు • ఆటవెలది • సీసపద్యం iv) అలంకారం • ఛేకానుప్రాసం • రూపక • అతిశయోక్తి • స్వభావోక్తి • శేష v) ప్రత్యక్ష, పరోక్ష కథనం
10.	తెలంగాణ సంస్కృతి, వైభవం	చారిత్రక వ్యాసం	ఆదిరాజు వీరభద్రరావు	ఆదిరాజు వీరభద్రరావు తెలంగాణ వైభవాన్ని తెలుపుతూ రాసిన 'మన తెలంగాణము' అనే వ్యాస సంపుటి నుండి చారిత్రక విశిష్టత కలిగిన 'గోలకొండ పట్టణము' వ్యాసం.	రిమార్కులు 1. పాఠ్యపుస్తకం ముందు కవర్ పేజీ లోపల తెలంగాణ వైభవాన్ని చాటిచెప్పే రావెళ్ళ వేంకట రామరావు గేయం ఉండాలి. 2. పాఠ్యపుస్తకం వెనుక కవర్ పేజీ లోపల ఈ పుస్తకాన్ని ఎట్లా ఉపయోగించుకోవాలో, అభ్యాసాలు ఎట్లా చేయాలో తెలుపుతూ విద్యార్థులకు సూచనలు ఇవ్వాలి.
11.	మానవ స్వభావం	కావ్యం (ప్రాచీన పద్యం)	శ్రీనాథుడు	'కాశీఖండము'లోని సప్తమాశ్వాసం నుండి మానవ స్వభావాన్ని తెలిపే వ్యాసుని కోపం గురించి 'భిక్ష'.	
12.	పఠనాభిలాష	ముందుమాట/ పుస్తక పరిచయం	గూడూరి సీతారాం	NBT వారు ప్రచురించిన 'నెల్లూరి కేశవస్వామి ఉత్తమ కథలు' సంపుటి నుండి గూడూరి సీతారాం రాసిన పీఠిక 'భూమిక'.	

10వ తరగతి - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ప్రథమభాష

* ఉపవాచకం

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు
1.	భారతీయ సంస్కృతి, విలువలు	ఇతిహాసం (వచనము)	వాల్మీకి	అమ్మానాన్నల అనురాగం, పుత్రుల అభిమానం, సోదరప్రేమ, భార్యాభర్తల సంబంధం, గురుభక్తి, శిష్యధర్మం, స్నేహం, వినయం, జీవకారుణ్యం మొదలైన విలువలను ప్రతిబింబించే ఆదర్శ మహాకావ్యం వాల్మీకి రామాయణం. దానికి సంక్షిప్త రూపం మన ఇతిహాసం - రామాయణం.	<p>3. పాఠాలన్ని పూర్తియైన తరువాత పుస్తకం చివరలో పదవిజ్ఞానం శీర్షికతో అర్థాలు, పర్యాయ పదాలు, నానార్థాలు, వ్యుత్పత్తర్థాలు, ప్రకృతి, వికృతులు, పాఠాలకు సంబంధించి విశేషాంశాలు ఉండాలి.</p> <p>4. బోధనా పీరియడ్లు దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రతిపాఠాన్ని విభాగాలుగా విభజించాలి. ప్రతి విభాగంలో పిల్లలను ఆలోచింపజేసేటందుకు ఆలోచించండి. చెప్పండి. ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.</p> <p>5. ప్రతి పాఠం వెనుక సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి. అట్లాగే ప్రతి పాఠానికి ఒక ప్రాజెక్టు పని ఇవ్వాలి. ప్రతి పాఠం చివర సూక్తి ఉండాలి.</p> <p>6. పాఠ్యపుస్తకంలో స్థలం వృధా కాకుండా చదువండి. తెలుసుకోండి. శీర్షికతో తెలంగాణ గర్వించదగిన పరిశోధకుడు శాసనాల శాస్త్రి. బి.ఎన్.శాస్త్రి, జానపద కళారూపం 'ఒగ్గుకథ', రవీంద్రుని గీతాంజలి గురించి వివరాలు ఇవ్వాలి. అట్లాగే మీకు తెలుసా? శీర్షిక కింద దాశరథి అగ్నిధార, నియాన్ దీపాలు, 1969 ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం</p>

క్ర. సం.	ప్రధానాంశం / ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	పాఠం	వ్యాకరణాంశాలు
1.	నైతిక విలువలు	ప్రాచీన పద్యాలు	నన్నయ, తిక్కన, ఎఱ్ఱన, కొఱవి గోపరాజు	<ul style="list-style-type: none"> కవిత్రయం రాసిన “మహాభారతంలోని” 3 నీతి పద్యాలు, కొఱవి గోపరాజు రాసిన “సింహాసన ద్వాత్రింశికలోని 3 నీతిపద్యాలు. 	<ol style="list-style-type: none"> భాషాభాగాలు పునశ్చరణ విశేషణం పరిచయం విభక్తి ప్రత్యయాలు పునశ్చరణ భూత, వర్తమాన, భవిష్యత్ కాలాల పరిచయం సమాపక, అసమాపక క్రియలు పరిచయం పుంలింగం, స్త్రీ లింగం పునశ్చరణ పదాలు విడదీయడం, కలపి రాయడం - సంధి పరిచయం
2.	పరోపకారం	ఇతిహాస కథ	గోన బుద్ధారెడ్డి రాసిన రంగనాథ రామాయణం మూలం.	<ul style="list-style-type: none"> రంగనాథ రామాయణం నుండి వారధి నిర్మాణ సన్నివేశం ఉడుత భక్తిని తెలియజేసే కథను సరళమైన భాషలో పొందుపరచారు. 	<ol style="list-style-type: none"> పుంలింగం, స్త్రీ లింగం పునశ్చరణ పదాలు విడదీయడం, కలపి రాయడం - సంధి పరిచయం
3.	దేశభక్తి	గేయం	డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి	<ul style="list-style-type: none"> “ఏ దేశమేగినా ఎందుకాలిడినా” పాట. 	<ol style="list-style-type: none"> పుంలింగం, స్త్రీ లింగం పునశ్చరణ పదాలు విడదీయడం, కలపి రాయడం - సంధి పరిచయం
4.	వ్యక్తిత్వం	వ్యాసం	హేమలతా లవణం	<ul style="list-style-type: none"> గుఱ్ఱం జాషువా జీవితంలోని హాస్య ప్రవృత్తిని తెల్పే సంఘటనలతో కూడిన పాఠం 	<ol style="list-style-type: none"> పుంలింగం, స్త్రీ లింగం పునశ్చరణ పదాలు విడదీయడం, కలపి రాయడం - సంధి పరిచయం
5.	సామాజిక శ్రేయస్సు	వచన కవిత	మహమ్మద్ కులీకుతుబ్ షా	<ul style="list-style-type: none"> హైదరాబాద్ నగరం గురించి భగవంతున్ని ప్రార్థిస్తూ కులీకుతుబ్ షా రాసిన కవిత. 	<ol style="list-style-type: none"> పుంలింగం, స్త్రీ లింగం పునశ్చరణ పదాలు విడదీయడం, కలపి రాయడం - సంధి పరిచయం
6.	స్ఫూర్తి	ఆత్మకథ	సుద్దాల హనుమంతు	<ul style="list-style-type: none"> సుద్దాల హనుమంతు తన జీవిత విశేషాలను తెల్పిన విషయాల ఆధారంగా పాఠం 	<ol style="list-style-type: none"> పుంలింగం, స్త్రీ లింగం పునశ్చరణ పదాలు విడదీయడం, కలపి రాయడం - సంధి పరిచయం
7.	వ్యక్తిత్వ వికాసం	వచన కవిత	కాళోజి నారాయణరావు	<ul style="list-style-type: none"> మనిషి ప్రవర్తనను గురించి తెలిపే వచన కవితను కాళోజి రాసిన “నా గొడవ” అనే కవితా సంకలనంలో నుండి తీసుకోవాలి. ఉదా: దేశాలు తిరిగితేనేమి వేషాలు వేసితేనేమి. 	<ol style="list-style-type: none"> పుంలింగం, స్త్రీ లింగం పునశ్చరణ పదాలు విడదీయడం, కలపి రాయడం - సంధి పరిచయం

9వ తరగతి - గద్యభాగం - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ద్వితీయభాష

క్ర. సం.	ప్రధానాంశం / ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	పాఠం	వ్యాకరణాంశాలు
8.	సామాజిక స్పృహ	స్వగతం	ఎమ్.బి. సీతారామరావు	<ul style="list-style-type: none"> 1939లోని సామాజిక స్థితిగతులు, పేదల జీవితాలు, వారి కష్టాలు భావనలను వివరించే కథ. 	<ul style="list-style-type: none"> పాఠాలు పూర్తయిన తర్వాత పదాలు - అర్థాలు పట్టిక, పర్యాయపదాలు, ప్రకృతి - వికృతులు ఉండాలి.
9.	చదువండి - తెలుసు ఆనందించండి. (భాషాభిరుచి, స్ఫూర్తి సంస్కృతి)	వ్యాసాలు, కథలు	-	<ul style="list-style-type: none"> సుగ్రా హుమయూన్ మిర్జా, జ్యోతిరావుపూలే, మహాత్మాగాంధీ, మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్, బి.ఆర్. అంబేద్కర్, కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ, అలీనవాబ్ జంగ్ బహద్దూర్, రాజన్ బాబు, మొదలగు వారి గురించి వివరాలు; పండుగలు, తెలుగు సంవత్సరాల వివరాలు; చెట్టు సాక్ష్యం, పారిపోయిన గిన్నెలు వంటి కథలు. సంస్కృతిని తెలిపేలా తెలుగు సంవత్సరాలు, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో జరుపుకొనే పండుగల గురించి సమయస్ఫూర్తి జాతీయాలు-సామెతలు, హాస్యం సంబంధించిన కథలు 	<ul style="list-style-type: none"> పాఠాన్ని బోధనా పీరియడ్ల వారీగా విభజించాలి. ప్రతి విభాగానికి ఆలోచించి జవాబు చెప్పేలా ప్రశ్నలు పొందుపర్చాలి. ప్రతిపాఠం చివర విద్యార్థుల స్వీయ మూల్యాంకనం కొరకు "నేనివి చేయగలనా!". అభ్యాసాన్ని చేర్చాలి. ప్రతిపాఠంలో భాషాసామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి. ప్రతిపాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టు పని ఉండాలి.

మన దేశంలో ప్రతి ఉపాధ్యాయుడూ పాఠ్యపుస్తకం పూర్తిచేయాలి అంటే పాఠ్యపుస్తకంలోని ప్రతి పాఠాన్ని ఒకటొకటిగా, దానికి సంబంధించిన అభ్యాసాలు చేయిస్తూ ఇంటిపని ఇస్తూ, ప్రతిపాఠంలోని విషయంపట్ల వాడికి పూర్తిగా వచ్చేటట్లు చేయాలని భావిస్తారు. భాషాబోధనకు సంబంధించినంత వరకు ఈ భావనలు నష్టాన్నే చేకూరుస్తాయి. పాఠ్యపుస్తకంలోని పాఠ్యాంశాలను రోజూ కొంచెం కొంచెంగా పిల్లవాడికి ఇష్టం ఉన్నా లేకపోయినా, అతని మెదడులోకి ఎక్కించే ప్రయత్నం ఆహ్లాదకరమైన అనుభవంకాని, ఆసక్తిదాయకమైన అనుభవం కాని కాదు.

- ప్రొఫెసర్ కృష్ణకుమార్, ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం

10వ తరగతి - పద్యభాగం - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ద్వితీయభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	మానవత్వ విలువలు	ప్రాచీన పద్యాలు	బమ్మెర పోతన	<ul style="list-style-type: none"> పోతన రాసిన భాగవతంలోని నీతి పద్యాలు. 	వ్యాకరణాంశాలు
2.	సమైక్య జీవనం	ఆత్మకథ	డా॥ ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం	<ul style="list-style-type: none"> “నా జీవన గమనం - కలల సాకారం” అనే పుస్తకంలోని ప్రేరణ కలిగించే సంఘటన. 	<ol style="list-style-type: none"> భాషాభాగాలు, విభక్తి ప్రత్యయాలు - పునశ్చరణ సమాపక, అసమాపక క్రియల- పునశ్చరణ.
3.	ప్రకృతి - చిత్రణ	గేయం	డా॥ వానమామలై వరదాచార్యులు	<ul style="list-style-type: none"> “విప్రలబ్ధి” అనే గేయ సంపటి నుండి వర్షాలకు సంబంధించిన గేయం. ఉదా: ‘వచ్చెను వచ్చెను వర్షాలు...’ గేయం 	<ol style="list-style-type: none"> సామాన్య, సంశ్లిష్ట వాక్యాల పరిచయం
4.	సామాజిక చైతన్యం	కథ	పోల్కంపల్లి శాంతాదేవి	<ul style="list-style-type: none"> వరకట్టు దురాచారానికి వ్యతిరేకంగా ఒక మహిళ తీసుకొన్న సాహసోపేత నిర్ణయాన్ని తెలిపే కథ. “మరణం అంచున మందహాసం” అను కథా సంపుటిలోని కథ “బకాసురుడి విందు కథ”. 	<ol style="list-style-type: none"> పదాలు విడదీయడం, కలిపి రాయడం, కాలాలు-పునశ్చరణ సమాసం, విగ్రహవాక్యం - పరిచయం
5.	నైతిక విలువలు	శతక పద్యాలు	శతక కవులు - బద్దెన, వేమన, మారద వెంకయ్య, కంచర్ల గోపన్న, ఏనుగు లక్ష్మణ కవి, శిరిశినగల్ కృష్ణమాచార్యులు.	<ul style="list-style-type: none"> వేమన, సుమతి, భాస్కర, దాశరథి శతకాలు, సుభాషిత రత్నావళి, గాంధీ తాత శతకాల నుండి 8 పద్యాలు. 	<ol style="list-style-type: none"> కర్త, కర్మ, క్రియల - పునశ్చరణ ద్విగు, ద్వంద్వ సమాసాల - పరిచయం సామాన్య, సంశ్లిష్ట వాక్యాల పునశ్చరణ
6.	జీవకారుణ్యం	అనువాద కథ	పోన్ కున్నం వర్మయ్య	<ul style="list-style-type: none"> “రైతుకు - ఎద్దుకు” ఉండే అనుబంధాన్ని వివరించే కరుణ రసాత్మకమైన కథ. సాహిత్య అకాడమీ వారు ముద్రించిన భారతీయ సాహిత్యం “సమకాలీన కథానికలు” నుండి “మాట్లాడే నాగలి” కథ. 	<ol style="list-style-type: none"> ముందు కవర్ పేజీ లోపల విద్యార్థులకు సూచనలు ఉండాలె. వెనుక కవర్ పేజీ లోపల తెలుగువారిలో జ్ఞానపీఠ పురస్కార గ్రహీతలైన కవి సామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్య నారాయణ, నిరంతర కవి సి. నారాయణ రెడ్డి, డా॥ రావూరి భరద్వాజల గురించి ఉండాలె.
7.	తెలంగాణ దార్శనికత	పద్యం	మామిడిపల్లి సాంబశివ శర్మ	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణను ఉద్దేశించి 1954లోనే మామిడిపల్లి సాంబశివ శర్మ రాసిన పద్యాల నుండి 5 పద్యాలు. 	
8.	కళాభిరుచి	వ్యాసం	డా॥ సామల సదాశివ	<ul style="list-style-type: none"> ప్రముఖ షెహనాయి విద్వాంసుడు బిస్మిల్లా ఖాన్ గురించి రాసిన వ్యాసం. 	

10వ తరగతి - గద్యభాగం - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ద్వితీయభాష

క్ర.సం.	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
8.	స్ఫూర్తిదాతలు ఉపవాచకం పాఠాలు	వ్యాసాలు	-	<ul style="list-style-type: none"> ప్రముఖ రాజకీయ నాయకుడు పి.వి. నరసింహారావు, తెలంగాణ ఉద్యమ నాయకుడు మఖ్దూం మొహియుద్దీన్, దళిత నాయకుడు అరిగె రామస్వామి, తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకు దిశానిర్దేశం చేసిన మార్గదర్శి కొత్తపల్లి జయశంకర్ల గురించి వ్యాసం. 	<ul style="list-style-type: none"> పాఠాలు పూర్తియైన తరువాత పదాలు - అర్థాలు పట్టిక, పర్యాయ పదాలు, నానార్థాలు, వ్యుత్పత్యర్థాలు, ప్రకృతి - వికృతులు ఉండాలి. పాఠాన్ని బోధనాపీరియడ్ల వారీగా విభజించాలి. ప్రతి విభాగానికీ ఆలోచించి జవాబు చెప్పేలా ప్రశ్నలు పొందుపర్చాలి. ప్రతి పాఠంలో భాషా సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి. ప్రతిపాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టు పని ఉండాలి. అట్లాగే ఒక సూక్తి ఉండాలి.
9.	చదువండి - ఆనందించండి చదువండి - తెలుసుకోండి (భాషాభిరుచి, స్ఫూర్తి, చట్టాలు)	వ్యాసాలు, కథలు		<ul style="list-style-type: none"> ధార్మిక విలువలు, మానవత్వపు విలువలు, అబ్దుల్ కలాం చెప్పిన మాటలు మంచితనాన్ని తెలిపే “బంగారు పాప” కథ, బాల్యవివాహ నిషేధ చట్టం, వరకట్న నిషేధ చట్టం, గృహహింస చట్టం, నిర్భయ చట్టం, తెలంగాణ రాష్ట్రం - వివిధ పథకాలు మొదలగు వాటి గురించి చిన్న చిన్న పేరాలు. 	

పాఠ్యపుస్తకంలోని పాఠాలన్నింటినీ పూర్తిచేయడం లక్ష్యం కాదనీ పిల్లవాడితో భాషనుపయోగించే సామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడమే ప్రధాన లక్ష్యమనీ ఉపాధ్యాయులు స్పష్టంగా గ్రహించాలి.

- ప్రొఫెసర్ కృష్ణకుమార్, ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం

